

Ne smem biti pesimist

Novi predsednik, nova metla? Na vprašanje, ali namerava, kaj pometati, glede na to, da je bil pravkar izvoljen za novega predsednika občinske konference ZSMS, je Jože Kolarič previdno odgovoril: »En sam človek ne more veliko storiti, če nima za seboj organizacije oziroma ljudi, ki so prav tako kot on pripravljeni sodelovati. Seveda pa nosi zategadelj večjo odgovornost za izpolnjevanje že začrtanih programov občinske mladinske organizacije.«

Preden smo ga našli, je preteklo precej časa, kajti novi predsednik je vzel delo zelo resno in je imel dela čez glavo.

»Maj je sicer najlepši mesec, a je hkrati za nas tudi najbolj vroč, ko je toliko aktivnosti osredotočenih prav vanj.«

Našel je, kako se je odvijal kulturni teden, pa športni teden, proslava dneva mladosti in druge dejavnosti.

— Ali so mladi pokazali dovolj zanimanja za vse to, ali pa je spričo kriznih časov čutiti tudi apatičnost med njimi?

»Mlad človek ne sme biti apatičen, čeprav se najdejo tudi takšni. Naše prireditve so uspele, ker so bili mladi dovolj zainteresirani. Naš glavni cilj je, da spravimo pod streho naš center interesnih dejavnosti, kjer se bodo vse dejavnosti prepletale in se bodo tam srečevali tako ustvarjalci kot potrošniki.«

— Kam boste usmerili pozornost, da bi čim več mladih pridobili za delo, za sodelovanje, da bi ti videli tudi smisel organiziranosti?

»Čim več pozornosti moramo posvečati osnovnim organizacijam, da bodo povedale, kaj jih žuli, o tem razpravljale

in tudi videle možnost rešitve.

Od volilno-programске konference sem je naše delo usmerjeno k njim. V organizacijah združenega dela naj bi se ne ukvarjali le z interesnimi dejavnostmi, marveč naj bi se vključevali še k prizadevanjem za boljše gospodarjenje, za stabilizacijo, za napredek.«

— Kaj pa mladi po ustanovah in šolah ter krajevnih skupnostih?

»Prioriteto smo dali mladinskim organizacijam v združenem delu. Te naj bi čim bolj približali občinski organizaciji, da bi se ta ukvarjala s problemi iz konkretnih sredin.«

— Šolstvo v naši občini ni

posebej rožnato. V čem vidite vi probleme?

»Tu gre za prostorsko stisko in tudi za vprašanje medsebojnega delovanja. Kakor smo že ugotovili v programski zasnovi, je med mladimi čutiti odtujenost, glede na to, da šole dajo večji poudarek znanju kot pa oblikovanju človeka kot osebnosti.«

— Kako boste kot predsednik mladine prisluhnili mladim, ki se kot ekološko osveščeni, vse bolj dvigujejo z jasnimi zahtevami?

»Mladi niso slepi za slabosti, za ekološke spodrsiljaje, za onesnaženje, v katerem živimo. Zahtevajo rešitve in kličejo k pravi odgovornosti. Največ bi dosegli, če bi konkretne probleme pripeljali do rešitve. Vloga naše organizacije je pri tem prav gotovo pomembna.«

— Mladinska organizacija v Sloveniji si je zadnje čase pridobila ugled in vendar si baza in forumi še prihajajo do navzkrižja, ali ne?

»Marsikaj še ni dorečenega, ker je v Jugoslaviji toliko različnih interesov.«

— Kaj vas moti v našem prostoru?

»Neodgovornost.«

— Kaj bo načelo vašega dela?

»Peljati naprej, kar smo se dogovorili, odpirati nove poti, jih opredeliti in zahtevati odgovornost.«

— Ste pri tem optimist?

»Ne smem biti pesimist. Zamisli o izhodu iz krize so, a mladi jih sami ne bomo mogli uresničiti. Preveč se je vsega nabralo. Že opozarjanje je korak naprej.«

Jože Kolarič je sicer zaposlen v izobraževalnem centru v Tacnu in ima že vrsto izkušenj z delom v mladinski organizaciji. Zdej, ko je prišel v vodstvo, je poudaril, da je delo v organizaciji že utečeno, da so mladi aktivni in da bo sam skušal biti dosleden tistemu, kar so zapisali na volilni konferenci. Tisti, čisto konkretni, vsakdanji problemi in težave pa bodo že sami še prehitro potrkali na njegova vrata in predsednik jih bo seveda zabeležil, dajal na dnevne rede raznih sej in skušal vplivati — s pomočjo drugih, seveda — da bi tudi nezačrtani problemčki doživljali svoje razvojljanje.

ALBINA ADAMIČ

Obisk šolarjev in šolnikov

Med 21. in 23. majem je bilo na osnovni šoli Majde Vrhovnik v Ljubljani tradicionalno srečanje pobratenih šol: Majda Vrhovnik, Zemun in Gostivar. Srečanje je bilo pod geslom »Tito — večna mladost, svoboda, mir, prijateljstvo.«

Učenci in učitelji so se zbrali v Ljubljani 21. maja zjutraj in predstavnike pobratenih šol je opoldne sprejel predsednik skupščine občine Ljubljana Center. Istega dne zvečer je bila ob 18. uri na šolskem igrišču kulturna prireditev z nastopi učencev vseh šol. Naslednjega dne so odšli z avtobusom na izlet proti Gorenjski, zvečer pa so imeli družabno srečanje v prostorih sozda Iskra. V soboto, 23. maja so goste sprejeli predstavniki krajevnih skupnosti Gradišče.

Tako kot vselej je tudi letošnje srečanje potekalo v nadvse prijetnem in prijateljskem ozračju.

Turizem v Centru daleč pod možnostmi

Predsedstvo občinske konference SZDL je na seji 21. maja med drugim obravnavalo tudi vprašanje gostinstva in turizma na območju naše občine. Opozorili so na veliko organizacijsko razdrobljenost te dejavnosti in na dejstvo, da je delež gostinstva in turizma v občinskem gospodarstvu premajhen.

Poslabšanje položaja je nastalo tudi zaradi zakonodaje, ki odzema tej dejavnosti izvozno stimulacijo in deluje v neenakem položaju v primerjavi z drugimi dejavnostmi. Akumulacija v turizmu je tako majhna, da bi lahko zgradili kvečjemu en hotel s 300 posteljami, če bi združili sredstva vseh gostinsko turističnih organizacij Slovenije.

Turizem ni našel svojega mesta v celotnem našem sistemu in za primer, kako ga obravnavamo, smo slišali podatke, da imajo naši turistični predstavniki v tujini toliko sredstev, da z njimi lahko pokrijejo komaj svoje osebne dohodke.

Turistični promet v Ljubljani pada. Propadajo tudi zmogljivosti, ki jih imamo in to kljub temu, da je turizem najbolj donosna izvozna panoga. Tako smo na primer slišali tudi primerjavo, da potrebuje turizem za 100 dinarjev izvoza komaj za 10 dinarjev uvoza, medtem ko potrebuje Iskra za 100 dinarjev izvoza, kar za 120 dinarjev uvoza.

Nimamo razvojnega projekta, ki bi ga sprejelo gospodarstvo, so poudarili na seji in menili, da se tudi izvršni svet ne more povsem izogniti svoji odgovornosti zakaj je turizem v tolikšnem zaostanku. Med drugim so opozorili tudi na pomanjkanje kadrov in ob tem povedali, da delavci nimajo urejenih stanovanjskih razmer. Kar polovica jih namreč živi v samskih domovih.

Kako delajo sveti potrošnikov

Tik pred zaključkom redakcije se je v četrtek, 4. junija sestalo predsedstvo OK SZDL. Na dnevnem redu je bila razprava o delovanju svetov potrošnikov. O razpravi bomo podrobneje poročali v naslednji številki Dogovorov.

PISMA BRALCEV

Kličite ob enajstih

To pot ne gre za pismo bralca ampak za telefonski pogovor. V uredništvu Dogovorov je sredi preteklega meseca poklical tovariš Mato Vidmar, ki stanuje na Cimpermanovi 3. Povedal nam je, da v kostanjevem drevoredu na Prulah ne gorijo ulične svetilke. Ponoči je zelo temno, kar za stanovalce ni ravno najbolj prijetno, da ne govorimo o tistih, ki se v večernih urah vračajo domov.

Vendar pa to ni bil poglavitni vzrok njegovega ogorčenja. Razjezilo ga je, ker je telefoniral na Javno razsvetljavo, ki ima svoje prostore na Litijski cesti. Ob 9.45 je poklical na številko 49-111. Odgovorili so mu, da se zdaj ne morejo pogovarjati in naj pokliče ob 11. uri. »Namesto, da bi bili veseli, da jih kdo opozori na pomanjkljivost, da bi registrirali sporočilo in potem tudi ustrezno ukrepali, te odslovijo in zahtevajo, da kličete kasneje — verjetno, ko bo pristojni tovariš na svojem delovnem mestu,« se je jezil tovariš Vidmar in dodal, da dvakrat res ne bo klical.

In še nekaj je povedal. Sprehajalna pot ob Ljubljani je zanemarjena. Še od lanske jeseni so na njej kupi listja, ki jih komunalni delavci doslej še niso odstranili. To je bilo v sredini maja. Zdej je junij. Mogoče so jih že odstranili. Če ne — potem bomo morali pač počakati na prihodnjo jesen.

vedeti za svoje uresničevalce, ima značaj razvojne politike. Zato se nikdar ne zapira pred novimi pobudami in ima le izjemno normativno moč, zato se je treba o njej dogovoriti posebej.

Seveda imajo urbanizirana, mestna območja svoje posebnosti, čeprav tudi to družbeno-ekonomska osnova planiranja ostaja ista. Tisto več, kar od planiranja pričakujejo mestna okolja, je urbanizem predvsem kot sinonim za urbano kulturo. Zanj niso potrebne posebne, najmanj pa administrativne metode planiranja. S tem pa ni rečeno, da smejo biti strokovne službe brezbrizne do kulture urbanizma, a ne smejo s svojo administrativno vsiljivostjo dušiti svobodo aktivnega snovanja in spodbujanja napredka te kulture, ki pa je ni brez spodbudne spontanosti zanj zavzetih ljudi.

Urbanizem je nerazdružen z arhitekturo. Arhitektura je govornica urbanizma kot urbane kulture. Definicije urbanizma in arhitekture često uporabljajo zanj attribute umetnosti. V tej njuni komponenti jima je tuje vsako administrativno naravnavanje. Le kaj bi Plečnik prispeval Ljubljani, če bi moral delati po navodilih in normah PIA, PUP, PIN, ZN, UN in LN.

Lahko bi kdo rekel, saj se v vse to

prostorsko urejanje ne vmešava, saj dopušča urbanizmu kot snovalcu in ustvarjalcu urbane kulture vso svobodo, Ravno v tem pa je zmeta: brez sočasnosti in komplementarnosti vseh dejavnikov v zamišljanju in snovanju urbanih okolij ni more priti do visoke ravni sodelovanja urbanizma in arhitekture. Administrativne norme je moč zagovarjati le takrat, ko varujejo interese gospodarnosti in javne varnosti ter harmoničnega razvoja mesta, občine in krajevnih skupnosti.

V Ljubljani poznamo primere, ko so občani administrativno branjenim načrtom navkljub preprečili slabe rešitve, ki so se pa na drugi strani uresničevale takrat, ko so se načrti skrivali pred občani. Prvi primer — ureditev okolja med Erjavčevo in Gregorčičevo ulico ob šoli Majde Vrhovnik v KS Gradišče, drugi primer — ljubljanski grad.

Ista številka Dogovorov seznanja občane s predvidevanji do leta 2000 — samo z besedo brez načrtov — za Bavarski dvor, Tivoli, Cukrarno, Poljane. Ne v prejšnjih, ne v tej informaciji ni ljubljanskega gradu.

Pred dvajsetimi leti je bilo na gradu nekaj desetih stanovanj, tam je bila

restavracija po načrtih arhitekta Borisa Kobeta, danes ni ne enega, ne drugega, na zaprtih vhodnih vratih pa je zapisano »vstop prepovedan«. Tako občani ne vedo, kaj se tam zadaj pravzaprav godi. Če bi vedeli prej, bi gotovo preprečili nesrečo, v kateri se danes dvajset let prazen grad nahaja.

Objavljeni postopki sprejemanja planskih dokumentov tudi povedo, da se za pridobitev variantnih predlogov za zahtevnejše naloge razpisujejo javni natečaji. Res, taki natečaji so kot dialog med občinami in mestom na eni strani ter strokovnimi krogi na drugi zelo koristni.

Sredi leta 1985 je Skupščina mesta Ljubljane razpisala »jugoslovanski, splošni javni, anketni, enostopenjski, anonimni« natečaj za pridobitev »idejnih oblikovnih prvin urbanistične zasnove v dolgoročnem planu mesta Ljubljane«. Zavedajoč se, da je uspeh natečaja toliko odvisen od razpisa kot od udeležencev in ne nazadnje od ocenjevalnega razsodišča je — malo nenaavadno — razpisovalec priložil razpisnemu gradivu razmišljanja akademika Edvarda Ravnikarja »o razvoju Ljubljane 80-ih let«. Tam pravi: »Lastnost človekovega razmerja do tega zapletenega organizma, mesta, je večno iska-

nje njegove najboljše, če ne idealne oblike... do koder seže njegov pomen kot vrha moči, razuma in lepote. Mesto je iz teh prvin sestavljen magični trikotnik stvarnih in duhovnih vrednot, a nikdar ga ne bomo razumeli, če od samih posameznosti ne bomo videli celote.«

Na razpis je dospelo malo — 11 elaboratov z 21 udeleženci iz Ljubljane, Zagreba in Beograda. Očitno razpis natečaja ni bil vabljivo napisan za arhitekta, urbaniste in druge. Zato je kaj lahko reči, da natečaj ni uspel. Toda natečaja ne gre gledati kot osamljen, zaprt dialog, marveč je treba upoštevati tudi razprave pred natečajem in po njem in ne nazadnje tistih, ki se natečaja niso udeležili, a vedo o njegovem predmetu kaj povedati. Zato je neprav soditi, da ni bilo upoštevanja vrednih pobud in predlogov, a bilo bi jih še več, če bi razpisovalec po ustreznih analizi in sintezi objavil rezultat natečaja v dnevnem časopisu, kot je bil obljubil.

Tako je kljub množici planskih dokumentov Ljubljana še vedno brez »idejnih blikovnih prvin urbanistične zasnove«. Obstala je pri planiranju in urejanju prostora brez urbanizma.

MARJAN TEPINA, KS AJDOVŠČINA